

ODÍVÁNÍ VE STŘEDOVĚKU

cca 15. STOLETÍ

ZÁKLADNÍ STŘIHY A NÁVODY
NA VÝROBU HISTORIZUJÍCÍCH KOSTÝMŮ
EVROPA

ANETA JUNGMANNOVÁ

MĚŘENÍ A STŘIHY

MĚŘENÍ

- NEJLEPŠÍ NA POUŽITÍ JE KREJČOVSKÝ METR
- PŘI MĚŘENÍ METR PŘÍLIŠ NEUTAHOVAT, MĚŘIT VOLNĚJI
- POKUD POTŘEBUJEME ZMĚŘIT DÉLKU RUKÁVŮ, NEBO NOHAVIC, MĚŘÍME VŽDY PODLE OHNUTÉ RUKY, NEBO NOHY
- JE DOBRÉ SI STŘIH PŘEDKRESLIT, ZMĚŘIT SE, VYPOČÍTAT POTŘEBNÉ MÍRY A TY SI ZAPSAT DO STŘIHU.
- VŽDY JE LEPŠÍ VŠE PŘEMĚŘIT 2x. POKUD VYJDOU ROZDÍLNÉ HODNOTY S ODCHYLKOU +/- 2cm, STAČÍ TYTO HODNOTY ZPRŮMĚROVAT. POKUD JE ODCHYLKA VYŠŠÍ, JE LEPŠÍ MĚŘENÍ JEŠTĚ JEDNOU OPAKOVAT.

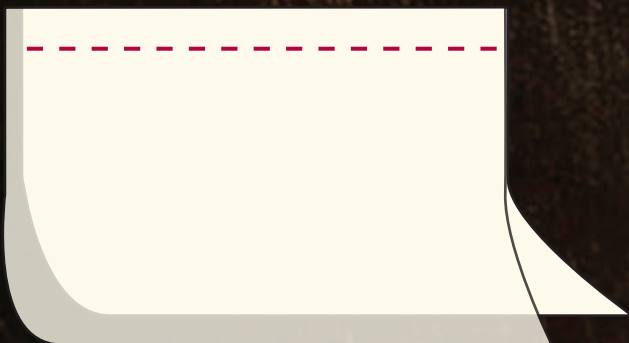
STŘIHY

- STŘIH JE NUTNO NA LÁTKU NEJPRVE PŘEKRESLIT, PRODÁVAJÍ SE SPECIÁLNÍ TUŽKY A FIXY, ALE BOHATĚ V ZÁVISLOSTI NA MATERIÁLU STAČÍ KŘÍDA, OBYČEJNÁ TUŽKA, PASTELKA, NEBO MÝDLO.
- POKUD MÁM OPAKUJÍCÍ SE DÍLY, STAČÍ SI PŘEDKRESLIT JEN JEDEN A TEN NÁSLEDNĚ PŘILOŽIT NA LÁTKU A OBSTŘÍHNOUT.
- VŽDY JE DOBRÉ PŘED SAMOTNÝM ŠITÍM VŠE SEŠPENDLIT A VYZKOUŠET PŘÍMO NA POSTAVU, POKUD STŘIH NESEDÍ JE TŘEBA JEJ JEŠTĚ UPRAVIT A ZNOVU VYZKOUŠET

TECHNIKY ŠITÍ

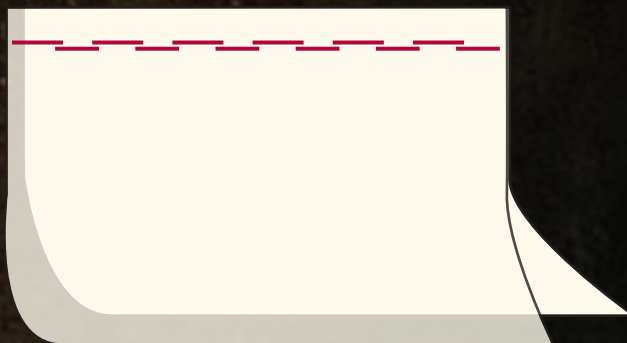
ZÁKLADNÍ STEH

POUŽÍVÁ SE PŘEVÁŽNĚ NA STEHOVÁNÍ, KDYŽ SI DANOU ČÁST POTŘEBUJEME VYZKOUŠET JEŠTĚ PŘED FINÁLNÍM SEŠITÍM. STEHY MOHOU BÝT DLOUHÉ. (NAHRAZUJE ŠPENDLENÍ)

ZADNÍ STEH

NEJČASTĚJI POUŽÍVANÝ PEVNÝ STEH NA SEŠÍVÁNÍ. ŠIJE SE TAK, ŽE JEHLU VŽDY VPICHUJEME ZPĚT K ZAČÁTKU PŘEDCHOZÍHO STEHU.

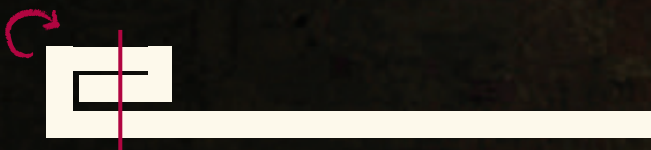
OBŠÍVÁNÍ

SLOUŽÍ K ZAČISTĚNÍ KRAJŮ LÁTKY, NAPOMÁHÁ TOMU, ABY SE LÁTKA NETŘEPILA A PŮVODNÍ STEH SE NEVYTRHÁVAL

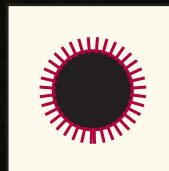
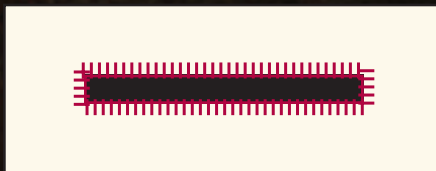
ZAKLÁDÁNÍ OKRAJŮ LÁTKY

OKRAJ LÁTKY DVAKRÁT PŘEHNEME (DOVNITŘ VIZ. OBRÁZEK) A SEŠPENDLÍME. ZALOŽENÍ ŠIJE SKRZ VŠECHNY VRSTVY ZADNÍM STEHEM. VYTVOŘÍ SE TAK ČISTÝ LEM. ZALOŽENÍ SE POUŽÍVÁ K ZAČISTĚNÍ VOLNÝCH KRAJŮ ODĚVŮ, JAKO JSOU NAPŘ. OTVORY NA HLAVU, VOLNÉ KONCE RUKÁVŮ, SPODNÍ LEMY ODĚVŮ A DALŠÍ.

OBŠÍVÁNÍ DÍREK

JEHLU JE VŽDY NUTNÉ SAMOTNÝM STEHEM PROTÁHNOUT, TÍM SE ZPEVNÍ KRAJ DIRKY. JEDNOTLIVÉ STEHY JE LEPŠÍ DĚLAT VELMI BLÍZKO U SEBE.

PROŠÍVÁNÍ

NEJPRVE JE POTŘEBA PŘICHYTIT SI K SOBĚ HORNÍ ZALOŽENOU A SPODNÍ VRSTVU, NA TO STAČÍ ZÁKLADNÍ STEH, KTERÝ JDE JEN SKRZ HORNÍ ČÁST VYZNAČENO ZELENĚ). PROŠITÍ SE NÁSLEDNĚ ŠIJE SKRZ VŠECHNY VRSTVY ZADNÍM STEHEM A VELMI PEVNOU NITÍ.

ZÁKLADNÍ STŘIHY PRO MUŽE

HAČE

MATERIÁL - IDEÁLNĚ LEN STAČÍ I BAVLNA

BAREVNOST - BÍLÁ BARVA, NEBO NEBĚLENÝ LEN

STŘIH A MĚŘENÍ

Z LÁTKY VYSTŘIHNEME 4 STEJNÉ DÍLY, DLE TOHO, CO JSME SI NAMĚŘILI. VŽDY JE POTŘEBA ZE VŠECH STRAN PŘIPOČÍTAT MINIMÁLNĚ 1CM NA ŠVY. JE DOBRÉ SI STŘIH PŘEDKRESLIT, ZMĚŘIT SE, VYPOČÍTAT POTŘEBNÉ MÍRY A TY SI ZAPSAT DO STŘIHU.

STŘIH NA HAČE BY MĚL BÝT VOLNĚJŠÍ, ABY TĚSNĚ NEOBEPÍNALY TĚLO, JE TEDY POTŘEBA POČÍTAT S REZERVOU A NĚJAKÝ TEN CENTIMETR PŘÍČÍST

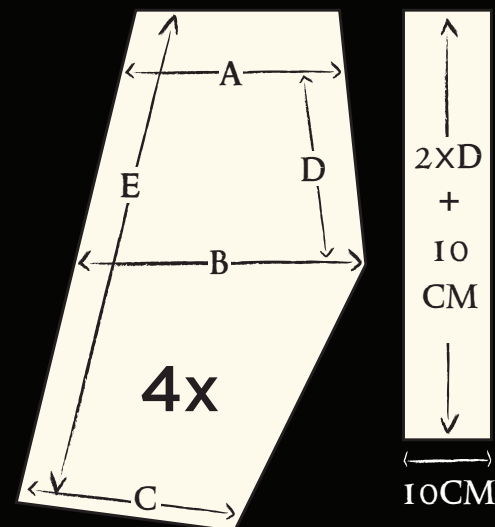
A = OBVOD PASU VYDĚLEN ČTYŘMI

B = OBVOD SEDU (NEJŠIRŠÍ MÍSTO PŘEZ ZADEK) VYDĚLEN ČTYŘMI

C = POŽADOVANÁ ŠÍŘE NOHAVICE VYDĚLENO DVĚMI

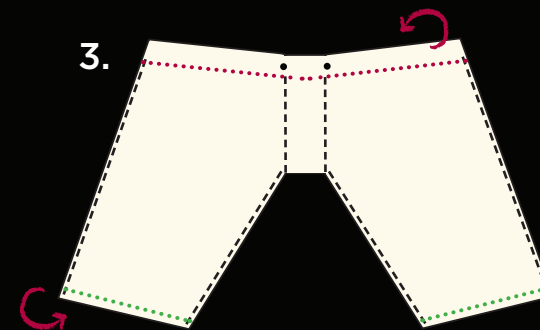
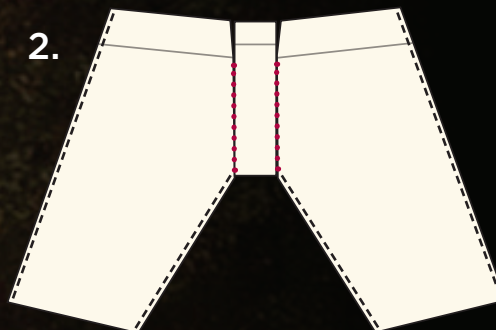
D = DÉLKA OD PASU LEHCE POD ROZKROK

E = DÉLKA NOHAVICE OD PASU KE KOLENU, PLUS JE POTŘEBA PŘIPOČÍTAT ALESPON 5cm NA TUNÝLEK, KUDY POVEDE ZAVAZOVÁNÍ

POSTUP:

1. NEJPRVE K SOBĚ SEŠIJEME NOHAVICE (VYZNAČENO ČERVENOU TEČKOVANOU ČÁROU), JE DOBRÉ SI JE SEŠPENDLIT
2. NAŠPENDLÍME A SEŠIJEME SED PŘELOŽENÝ NA 1/2 - SKLAD JE V ROZKROKU (SEŠITÍ VYZNAČENO ČERVENOU TEČKOVANOU ČÁROU - ALE Z PŘEDNÍ STRANY NE ÚPLNĚ K OKRAJI)
3. HORNÍ ČÁST PŘEHNEME DO VNITŘNÍ STRANY, NAŠPENDLÍME A SEŠIJEME K NOHAVICÍM (VYZNAČENO ČERVENOU TEČKOVANOU ČÁROU). TÍM VZNIKNE TUNÝLEK, KTERÝM PROTÁHNEME TKANIČKU A VZNIKNE NÁM TAK ZAVAZOVÁNÍ
4. SPODNÍ ČÁST NOHAVIC TAKÉ PŘEHNEME DOVNITŘ, NAŠPENDLÍME A ZALOŽÍME (VYZNAČENO ZELENOU ČÁROU)

HALENA/KOŠILE

MATERIÁL - IDEÁLNĚ LEN STAČÍ I BAVLNA

BAREVNOST - BÍLÁ BARVA, NEBO NEBĚLENÝ LEN

STŘIH A MĚŘENÍ

Z LÁTKY VYSTŘIHNEME 2x RUKÁV A 2x DÍL, DLE TOHO, CO JSME SI MAMĚŘILI. VŽDY JE POTŘEBA ZE VŠECH STRAN PŘIPOČÍTAT MINIMÁLNĚ 1CM NA ŠVY.

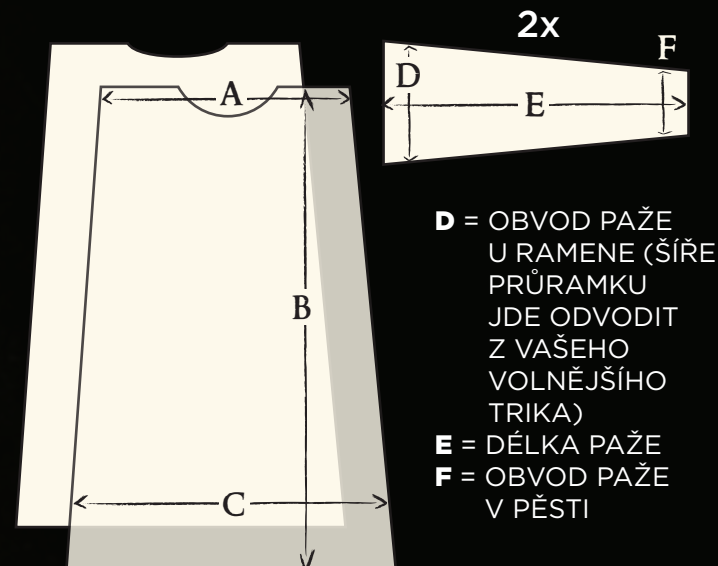
STŘIH HALENY BY MĚL BÝT VOLNĚJŠÍ, ABY TĚSNĚ NEOBEPÍNALA TĚLO, JE TEDY POTŘEBA POČÍTAT S REZERVOU A NĚJAKÝ TEN CENTIMETR PŘÍČIST

A = ŠÍŘE RAMEN

B = DĚLKA HALENY, MĚLA BY BÝT DLOUHÁ MINIMÁLNĚ POD ZADEK

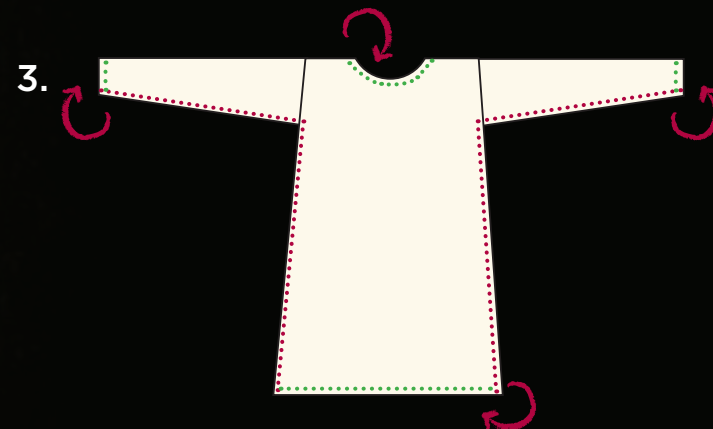
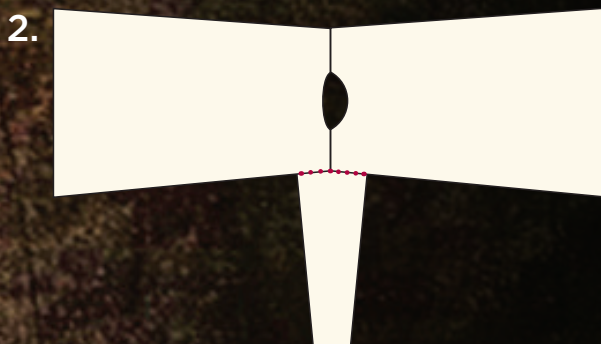
C = OBVOD BOKŮ VYDĚLEN DVĚMA

(NA OBOU ČÁSTECH JE POTŘEBA UDĚLAT PRŮSTŘIH NA HLAVU, NA PŘEDNÍM DÍLU VĚTŠÍ, NA ZADNÍM MENŠÍ)

POSTUP:

1. HALENU SEŠPENDLÍME A SEŠIJEME V RAMENOU (VYZNAČENO ČERVENOU TEČKOVANOU ČÁROU)
2. RUKÁVY VLOŽÍME V RAMENOU, STŘED RUKÁVU BY MĚL NAVAZOVAT NA JIŽ VZNIKLÝ ŠEV, NAŠPENDLÍME A SEŠIJEME
3. HALENU PŘELOŽÍME, SEŠPENDLÍME A SEŠIJEME (VYZNAČENO ČERVENOU TEČKOVANOU ČÁROU)
4. KRAJE PŘEHNEME DOVNITŘ, SEŠPENDLÍME A ZALOŽÍME (VYZNAČENO ZELENOU TEČKOVANOU ČÁROU)

HACNÍ PÁS + NOHAVICE

MATERIÁL - PEVNĚJŠÍ LÁTKA, IDEÁLNĚ LEN STAČÍ I BAVLNA, VLNA, LÁTKA NA VYCPÁNÍ

BAREVNOST - LEN/BAVLNA - BÍLÁ BARVA, NEBO NEBĚLENÝ LEN, VLNA - LIBOVOLNÉ PŘÍRODNÍ TÓNY

HACNÍ PÁS

STŘIH A MĚŘENÍ

Z LNĚNÉ/BAVLNĚNÉ LÁTKY VYSTŘIHNEME ZÁKLADNÍ DÍL DLE TOHO, CO JSME SI MAMĚŘILI.

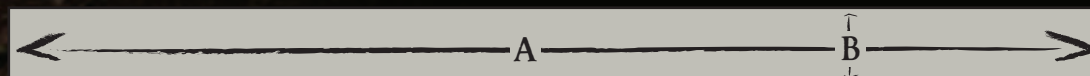
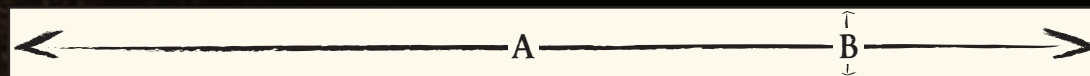
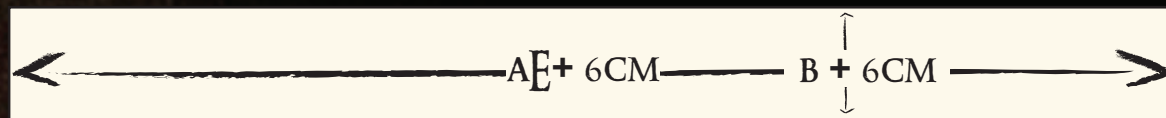
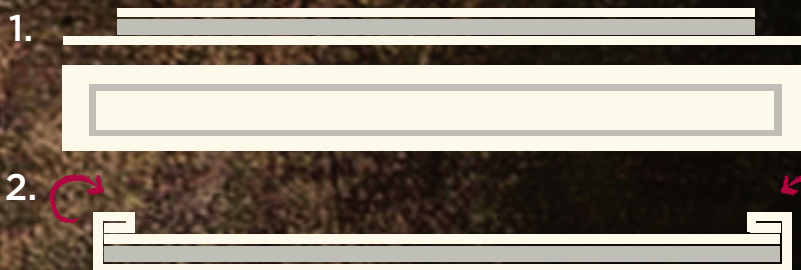
A = OBVOD PASU + 15CM
NA ZAVAZOVÁNÍ

B = ŠÍŘE PÁSU, MINIMÁLNĚ 10CM

ZE STEJNÉ LÁTKY SI VYSTŘIHNEME JEŠTĚ JEDEN DÍL, KTERÝ BUDE ZE VŠECH STRAN O 3CM VĚTŠÍ, NEŽ TEN PRVNÍ. Z MĚKČÍ LÁTKY NA VYCPÁNÍ VYSTŘIHNEME 2 DÍLY STEJNÉ, JAKO ZÁKLADNÍ DÍL.

POSTUP:

1. LÁTKY NASKLÁDÁME NA SEBE, VESPOD JE NEJVĚTŠÍ DÍL, NA NĚM 2 DÍLY Z VYCPÁVÁNÍ A ÚPLNĚ NAHOŘE JE ZÁKLADNÍ DÍL
2. SPODNÍ LÁTKU ZALOŽÍME PŘES VRCHNÍ A SEŠPENDLÍME
3. DÍLY K SOBĚ NA KRAJÍCH SEŠIJEME (VIZ. NÁVOD TECHNIKY ŠITÍ)
4. PÁS PO CELÉ DÉLCE PROŠIJEME (VIZ. NÁVOD TECHNIKY ŠITÍ)
5. PÁS SI DÁME KOLEM PASU A V MÍSTĚ, KDE SE PŘEKRÝVÁ SI VYZNAČÍME BODY, VE KTERÝCH NÁSLEDNĚ UDĚLÁME DÍRKY NA ZAVAZOVÁNÍ. DÍRKY JE TŘEBA OBŠÍT (VIZ. NÁVOD TECHNIKY ŠITÍ)

2x

NOHAVICE

MATERIÁL - VLNA

BAREVNOST - IDEÁLNĚ PŘÍRODNÍ TÓNY

STŘIH A MĚŘENÍ

Z LÁTKY VYSTŘIHNEME ZATÍM JEN 1 DÍL NA NOHAVICI, DLE TOHO, CO JSME SI NAMĚŘILI. JE POTŘEBA ZE VŠECH STRAN PŘIPOČÍTAT NĚJAKOU REZERVU, ALESPŮŇ 3CM.

A = DÉLKA NOHAVICE OD PASU NA ZEM

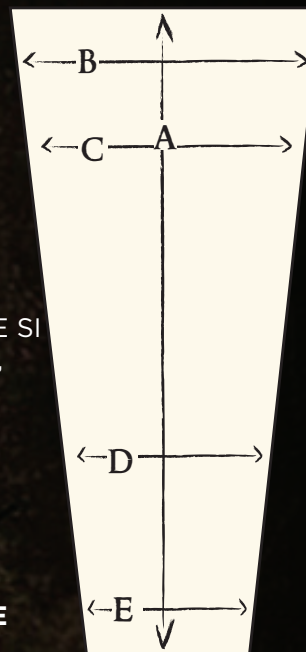
B = OBVOD SEDU (NEJŠIRŠÍ MÍSTO PŘEZ ZADEK) VYDĚLEN DVĚMA

C = OBVOD STEHNA (MĚŘENO U ROZKROKU)

D = OBVOD LÝTKA V NEJSILNĚJŠÍM MÍSTĚ

E = OBVOD MĚŘENÝ PŘES KOTNÍK

STŘIH BRUCHŮ BY MĚL BÝT VOLNĚJŠÍ, ABY TĚSNĚ NEOBEPÍNALY TĚLO, JE TEDY POTŘEBA POČÍTAT S REZERVOU A NĚJAKÝ TEN CENTIMETR PŘÍČÍST

F = VELIKOST CHODIDLA - MĚŘÍ SE TAK, ŽE SI STOUPNEME NA LÁTKU, CHODIDLO OBKRESLÍME A ZE VŠECH STRAN PŘIPOČÍTÁME JEŠTĚ MIN. 1CM, PAK AŽ VYSTŘIHNEME

G = VRCHNÍ ČÁST - MĚŘÍ SE TAK, ŽE STÁLE STOJÍME NA SPODNÍ ČÁSTI STŘIHU. NA NÁRT PŘILOŽÍME LÁTKU A KDE SE NÁM ČÁSTI SETKAJÍ, OBKRESTÍME, OPĚT PŘIPOČÍTÁME JEŠTĚ MIN. 1CM. NA ŠVY. VRCHNÍ ČÁST (VYZNAČENA ŠÍPKOU) BY MĚLA OTICKY SAHAT AŽ NAD KOTNÍK.

OBA TYTO DÍLY MĚŘÍME PRO LEVOU I PRAVOU NOHU ZVLÁŠT A OZNAČÍME SI JE

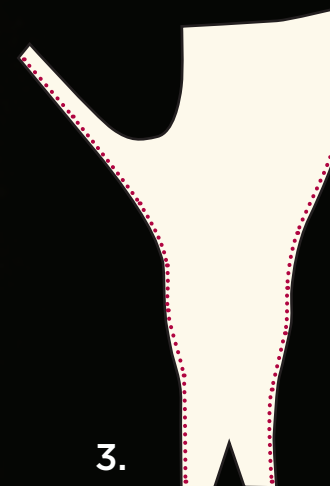
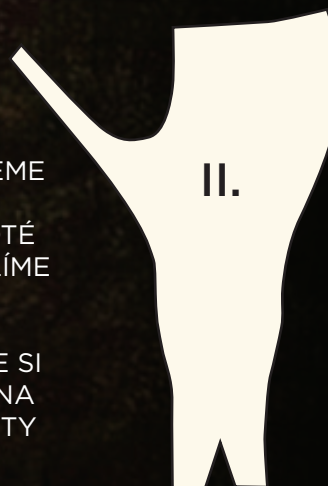

I.

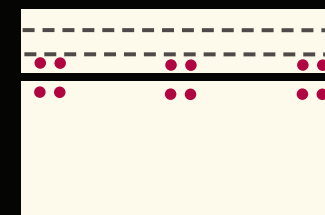

POSTUP:

1. VEZME SI VĚTŠÍ DÍL LÁTKY A PŘILOŽÍME NA NOHU. PO CELÉ DÉLCE NOHAVICE OD ROZKROKU AŽ K ZEMI VELMI NATĚSNĚ SEŠPENDLÍME PO ZADNÍ STRANĚ NOHY (VIZ OBRÁZEK I). PAK SI U ROZKROKU PŘEDKRESLÍME A OPATRNĚ VYSTŘIHNEME PROBRÁNÍ. NOHAVICI PAK DOŠPENDLÍME AŽ K PASU. OPATRNĚ STÁHNEME Z NOHY A TAM, KDE JSOU ŠPENDLÍKY SI NAKRESLÍME LINKU. VÝSLEDEK BY MĚL VYPADAT PODOBNĚ JAKO NA OBRÁZKU II. VŠUDE PŘIPOČÍTÁME ALESPŮŇ 1CM NA ŠVY A PAK AŽ TEPRVE VYSTŘIHNEME.
2. TENTO DÍL SI OBKRESLÍME NA LÁTKU A JEŠTĚ JEDNOU VYSTŘIHNEME.
3. KAŽDOU NOHAVICI ZVLÁŠT K SOBĚ SEŠIJEME (VYZNAČENO ČEVENOU LINKOU)
4. NOHAVICE SI OBLÉKNEME (ŠVEM VEN), STOUPNEME SI NA VYSTŘIŽENÉ DÍLY CHODIDEL A V ZADNÍ ČÁSTI SEŠPENDLÍME OD KOTNÍKŮ PŘES PATU. POTÉ PŘILOŽÍME VRCHNÍ DÍLY PŘES NÁRT A SEŠPENDLÍME VE ZBÝVAJÍCÍCH MÍSTECH, OPATRNĚ SUNDÁME A SEŠIJEME. KRAJE ZALOŽÍME.
5. NASADÍME SI NOHAVICE I HACNÍ PÁS. VYZNAČÍME SI DO OBOJÍHO, KDE BUDEME POTŘEBOVAT DÍRKY NA ZAVAZOVÁNÍ (KAŽDÁ NOHAVICE = 4X2 DÍRKY) A TY PAK VYTVOŘÍME A ZALOŽÍME.

5.

SUKNICE / COTTE

MATERIÁL - VLNA

BAREVNOST - IDEÁLNĚ PŘÍRODNÍ TÓNY

STŘIH A MĚŘENÍ

Z LÁTKY VYSTŘIHNEME 2x RUKÁV A 2x DÍL A 4x KLÍN, DLE TOHO, CO JSME SI MAMĚŘILI. VŽDY JE POTŘEBA ZE VŠECH STRAN PŘIPOČÍTAT MINIMÁLNĚ 1CM NA ŠVY.

STŘIH SUKNICE BY MĚL BÝT VOLNĚJŠÍ, ABY TĚSNĚ NEOBEPÍNALA TĚLO, JE TEDY POTŘEBA POČÍTAT S REZERVOU A NĚJAKÝ TEN CENTIMETR PŘÍČIST

A = ŠÍŘE RAMEN

B = DÉLKA HALENY, MĚLA BY BÝT DLOUHÁ LEHCE NAD KOLENA

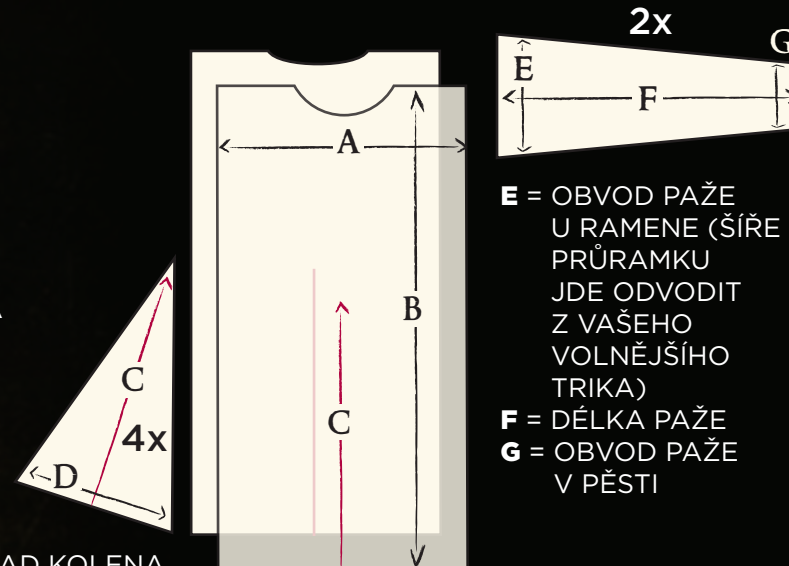
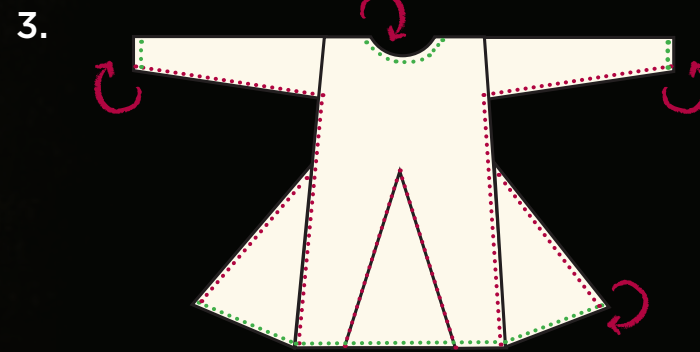
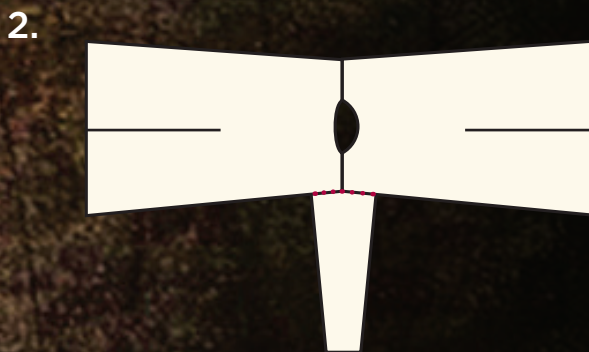
C = DÉLKA OD SPODNÍHO KRAJE K PASU

D = ŠÍŘE KLÍNU, DLE POSTAVY, MINIMÁLNĚ VŠAK 25cm

(NA OBOU ČÁSTECH JE POTŘEBA UDĚLAT PRŮSTŘIH NA HLAVU, NA PŘEDNÍM DÍLU VĚTŠÍ, NA ZADNÍM MENŠÍ)

POSTUP:

1. SUKNICI SEŠPENDLÍME A SEŠIJEME V RAMENOU (VYZNAČENO ČERVENOU TEČKOVANOU ČÁROU) DÍLY UPROSTŘED ROZSTŘIHNEME, PODLE NAMĚŘENÉ DÉLKY "C" (ZELENÁ ČÁRA)
2. RUKÁVY VLOŽÍME V RAMENOU, STŘED RUKÁVU BY MĚL NAVAZOvat NA JIŽ VZNIKLÝ ŠEV, NAŠPENDLÍME A SEŠIJEME
3. HALENU PŘELOŽÍME, VLOŽÍME KLÍNY, SEŠPENDLÍME A SEŠIJEME (VYZNAČENO ČERVENOU TEČKOVANOU ČÁROU)
4. KRAJE PŘEHNEME DOVNITŘ, SEŠPENDLÍME A ZALOŽÍME (VYZNAČENO ZELENOU TEČKOVANOU ČÁROU)

E = OBVOD PAŽE U RAMENE (ŠÍŘE PRŮRAMKU JDE ODVODIT Z VAŠEHO VOLNĚJŠÍHO TRIKA)

F = DÉLKA PAŽE

G = OBVOD PAŽE V PĚSTI

MIMIČAPKA + TAŠKA

MATERIÁL - IDEÁLNĚ LEN JINAK STAČÍ I BAVLNA

BAREVNOST - BÍLÁ BARVA, NEBO NEBĚLENÝ LEN

MIMIČAPKA

STŘIH A MĚŘENÍ

Z LÁTKY VYSTŘIHNEME 2x STEJNÝ DÍL A DLE TOHO, CO JSME SI MAMĚŘILI. VŽDY JE POTŘEBA ZE VŠECH STRAN PŘIPOČÍTAT MINIMÁLNĚ 1CM NA ŠVY.

STŘIH MIMIČAPKY BY MĚL BÝT PŘESNÝ, ABY KOPÍROVAL TVAR HLAVY

A = OBVOD HLAVY KOLEM ČELA VYDĚLEN DVĚMA

B = MĚŘÍME OD JEDNÉ ČELISTI (PANTU), PŘES VRŠEK HLAVY K DRUHÉ ČELISTI (PANTU) A VYDĚLÍME DVĚMA

C = MĚŘENO OD UCHA K UCHU PŘES TEMENO A VYDĚLENO DVĚMA

D = ROZMĚR CCA OD UCHA POD PRSA

POSTUP:

1. OBA DÍLY K SOBĚ SEŠIJEME (VYZNAČENO ČERVENĚ)
2. MIMIČAPKU ZE ZBÝVAJÍCÍCH STRAN ZALOŽÍME A ZAŠIJEME

TAŠKA - MŮŽE BÝT I VLNĚNÁ

STŘIH A MĚŘENÍ

Z LÁTKY VYSTŘIHNEME DÍLY DLE TOHO, CO JSME SI MAMĚŘILI. PŘIPOČÍTÁME MIN. 1CM NA ŠVY.

A = DÉLKA POPRUHU MĚŘENO OD BOKŮ, PŘES RAMENO ZPĚT K BOKŮM

B = ŠÍŘE POPRUHU (UDÁVÁ I HLOUBKU TAŠKY) CCA 12CM

C = ŠÍŘE TAŠKY, CCA 40CM

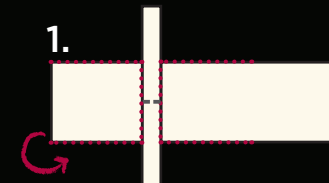
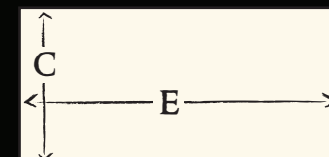
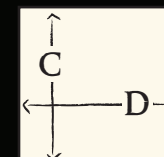
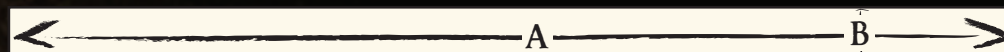
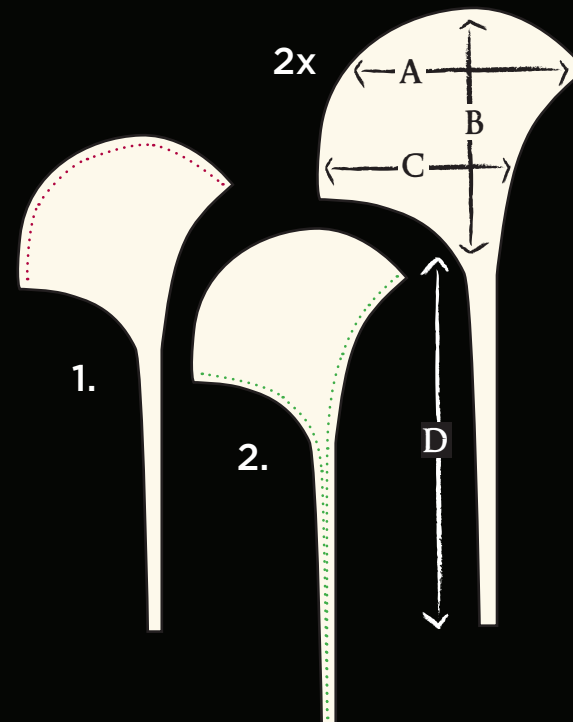
D = VÝŠKA TAŠKY CCA 30CM

E = VÝŠKA TAŠKY + KLOPA CCA 50CM

POSTUP:

NEJPRVE SI VŠECHNY DÍLY ZALOŽÍME (VIZ. TECHNIKY ŠITÍ), NEJDELŠÍ DÍL TVOŘÍCÍ UCHO TAŠKY SEŠIJEME KONCI K SOBĚ.

1. VŠECHNY DÍLY POLOŽÍME ŠVY DOLŮ. MEZI DÍLY TVOŘÍCÍ TAŠKU VLOŽÍME SEŠITÉ UCHO. ŠEV UCHA BY MĚL BÝT NA PROSTŘEDKU ZBYLÍCH DÍLŮ. SPODNÍ ČÁST SI SEŠPENDLÍME. PAK KRATŠÍ DÍL PŘEHNEME K DELŠÍMU A SEŠPENDLÍME SI STRANY. VŠE K SOBĚ SEŠIJEME. ŠIJEME JEN DO VÝŠKY KRATŠÍHO DÍLU.
2. Z VOLNÉ ČÁSTI LÁTKY VĚTŠÍHO DÍLU NÁM VZNIKNE PŘEKLÁPĚCÍ UCHO

ČAPKA

MATERIÁL - VLNA, NA PODŠÍVKU LEN, NEBO BAVLNA

BAREVNOST - VLNA - PŘÍRODNÍ TÓNY, MŮŽE BÝT VÝRAZNĚJŠÍ, PODŠÍVKU - BÍLÁ BARVA, NEBO NEBĚLENÝ LEN

STŘIH A MĚŘENÍ

Z OBOU LÁTEK SI VYSTŘIHNEME DÍLY, DLE TOHO, CO JSME SI MAMĚŘILI.

VŽDY JE POTŘEBA ZE VŠECH STRAN PŘIPOČÍTAT MINIMÁLNĚ 1CM NA ŠVY.

STŘIH ČAPKY BY MĚL BÝT PŘESNÝ, ABY KOPÍROVAL TVAR HLAVY.

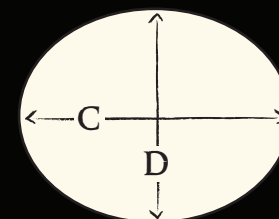
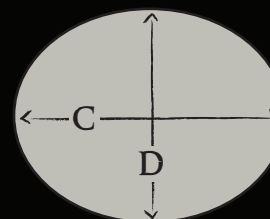
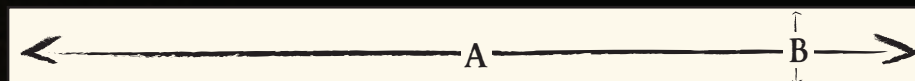
K MĚŘENÍ SE DÁ JAKO POMŮCKA POUŽÍT PAPIR, KTERÝ SI OBTOČÍTE KOLEM HLAVY

A = OBVOD HLAVY KOLEM ČELA

B = VÝŠKA ČAPKY, MĚŘIT ZAČÍNÁME CCA 2CM NAD OBOČÍM K VRŠKU HLAVY, JE TO CCA 8-10CM

C = PRŮMĚR OD ČELA K TEMENI

D = PRŮMĚR OD SPÁNKU KE SPÁNKU

POSTUP:

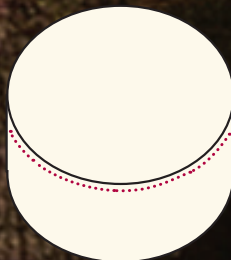
VEZMEME SI ODÉLNÍKOVÝ DÍL A SEŠIJEME K SOBĚ JEHO KONCE (PLATÍ PRO OBA MATERIÁLY)

1. SEŠIJEME K SOBĚ OBA VLNĚNÉ DÍLY (VYZNAČENO ČERVENOU TEČKOVANOU ČÁROU), STEJNĚ TAK K SOBĚ SEŠIJEME I OBA LNĚNÉ/BAVLNĚNÉ DÍLY. VOLNÉ SPODNÍ STRANY ZALOŽÍME.

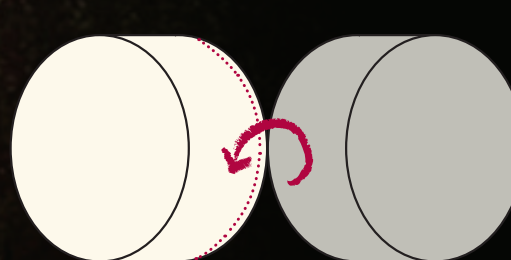
2. OBA DÍLY OTOČÍME TAK, ABY BYLY ŠVY UVNITŘ PŘILOŽÍME K SOBĚ VOLNÝMI KONCI (SPODNÍ ČÁST ČAPKY) LNĚNOU ČÁST VLOŽÍME DO VLNĚNÉ A SROVNÁME, ABY K SOBĚ ČÁSTI PASOVALY, KRAJE LÁTEK PŘEHNEME DOVNITŘ (MEZI OBĚ LÁTKY, TAK ABY NÁSLEDNĚ NEBYLI VIDĚT) A SEŠIJEME K SOBĚ VŽDY LNĚNOU A VLNĚNOU ČÁST (VYZNAČENO ČERVENOU TEČKOVANOU ČÁROU)

3. ČAPKA BÝVÁ VĚTŠINOU PO OBVODU SPODNÍHO OKRAJE ZDOBENÁ NITÍ KONTRASTNÍ BARVY. POUŽÍVÁ SE NA TO ZÁKLADNÍ STEH

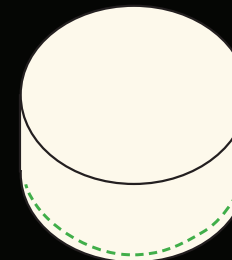
1.

2.

3.

ZÁKLADNÍ STŘIHY PRO ŽENY

SPODNÍ ŠAT

MATERIÁL - IDEÁLNĚ LEN STAČÍ I BAVLNA

BAREVNOST - BÍLÁ BARVA, NEBO NEBĚLENÝ LEN

STŘIH A MĚŘENÍ

Z LÁTKY VYSTŘIHNEME 2x RUKÁV A 2x DÍL A 4x KLÍN, DLE TOHO, CO JSME SI MAMĚŘILI. VŽDY JE POTŘEBA ZE VŠECH STRAN PŘIPOČÍTAT MINIMÁLNĚ 1CM NA ŠVY.

STŘIH ŠATŮ BY MĚL BÝT TROCHU VOLNĚJŠÍ, ABY TĚSNĚ NEOBEPÍNALY TĚLO, JE TEDY POTŘEBA POČÍTAT S REZERVOU A NĚJAKÝ CENTIMETR PŘÍČIST

A = ŠÍŘE RAMEN

B = DÉLKA ŠATŮ, MĚLY BY BÝT DLOUHKE KOTNÍKŮM

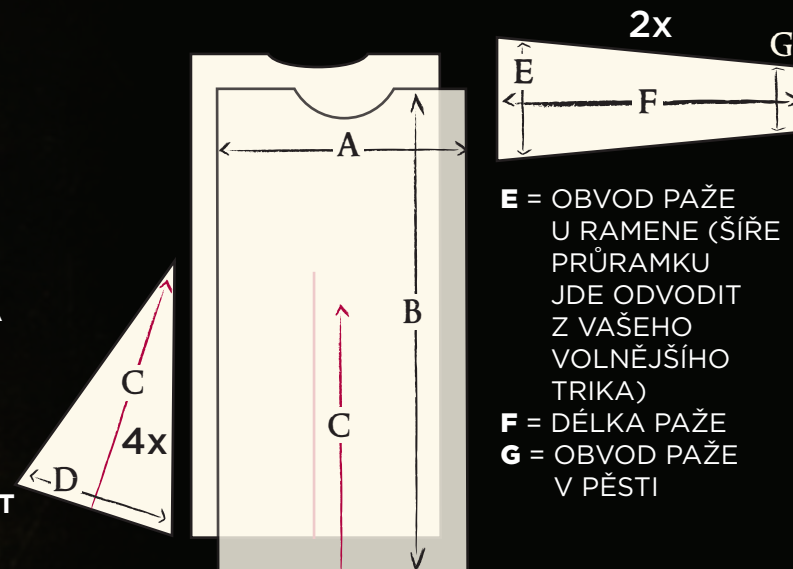
C = DÉLKA OD SPODNÍHO KRAJE K PASU

D = ŠÍŘE KLÍNU, DLE POSTAVY, MINIMÁLNĚ VŠAK 25cm

(NA OBOU ČÁSTECH JE POTŘEBA UDĚLAT PRŮSTŘIH NA HLAVU, NA PŘEDNÍM DÍLU VĚTŠÍ, NA ZADNÍM MENŠÍ)

POSTUP:

1. ŠATY SEŠPENDLÍME A SEŠIJEME V RAMENOU (VYZNAČENO ČERVENOU TEČKOVANOU ČÁROU) DÍLY UPROSTŘED ROZSTŘIHNEME, PODLE NAMĚŘENÉ DÉLKY "C" (ZELENÁ ČÁRA)
2. RUKÁVY VLOŽÍME V RAMENOU, STŘED RUKÁVU BY MĚL NAVAZOVAT NA JIŽ VZNIKLÝ ŠEV, NAŠPENDLÍME A SEŠIJEME
3. ŠATY PŘELOŽÍME, VLOŽÍME KLÍNY, SEŠPENDLÍME A SEŠIJEME (VYZNAČENO ČERVENOU TEČKOVANOU ČÁROU)
4. KRAJE PŘEHNEME DOVNITŘ, SEŠPENDLÍME A ZALOŽÍME (VYZNAČENO ZELENOU TEČKOVANOU ČÁROU)

E = OBVOD PAŽE U RAMENE (ŠÍŘE PRŮRAMKU JDE ODVODIT Z VAŠEHO VOLNĚJŠÍHO TRIKA)

F = DÉLKA PAŽE

G = OBVOD PAŽE V PĚSTI

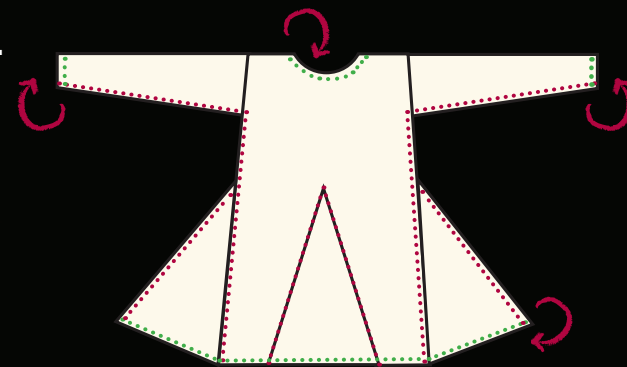
1.

2.

3.

SVRCHNÍ ŠAT

MATERIÁL - VLNA

BAREVNOST - IDEÁLNĚ PŘÍRODNÍ TÓNY

STŘIH A MĚŘENÍ

Z LÁTKY VYSTŘIHNEME 2x RUKÁV A 2x DÍL A 4x KLÍN, DLE TOHO, CO JSME SI NAMĚŘILI. VŽDY JE POTŘEBA ZE VŠECH STRAN PŘIPOČÍTAT MINIMÁLNĚ 1CM NA ŠVY.

STŘIH ŠATŮ BY MĚL BÝT CELKEM VYPASOVANÝ, ABY OBEPÍNAL TĚLO. POČÍTEJTE VŠAK S TÍM, ŽE POD NIMI BUDETE MÍT JEŠTĚ ŠATY SPODNÍ

A = ŠÍŘE RAMEN

B = DĚLKA ŠATŮ, MĚLY BY BÝT DLOUHKE KOTNÍKŮM

C = DĚLKA OD SPODNÍHO KRAJE K PASU

D = ŠÍŘE KLÍNU, DLE POSTAVY, MINIMÁLNĚ VŠAK 25cm

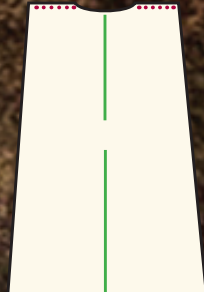
(NA OBOU ČÁSTECH JE POTŘEBA UDĚLAT PRŮSTŘIH NA HLAVU, NA PŘEDNÍM DÍLU VĚTŠÍ, NA ZADNÍM MENŠÍ)

H = PRŮSTŘIH NA ŠNĚROVÁNÍ, MĚL BY KONČIT CCA V PASE

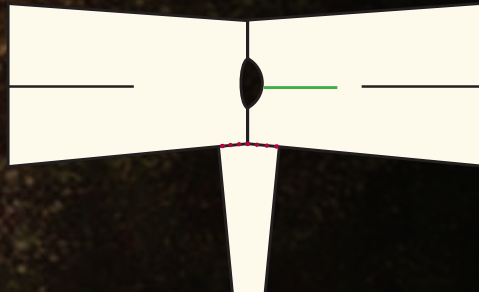
POSTUP:

1. ŠATY SEŠPENDLÍME A SEŠIJEME V RAMENOU (VYZNAČENO ČERVENOU TEČKOVANOU ČÁROU) DÍLY UPROSTŘED ROZSTŘIHNEME, PODLE NAMĚŘENÉ DĚLKY "C A H" (ZELENÁ ČÁRA)
2. RUKÁVY VLOŽÍME V RAMENOU, STŘED RUKÁVU BY MĚL NAVAZOvat NA JIŽ VZNIKLÝ ŠEV, NAŠPENDLÍME A SEŠIJEME
3. ŠATY PŘELOŽÍME, VLOŽÍME KLÍNY, SEŠPENDLÍME A SEŠIJEME (VYZNAČENO ČERVENOU TEČKOVANOU ČÁROU)
4. KRAJE PŘEHNEME DOVNITŘ, SEŠPENDLÍME A OBŠIJEME (VYZNAČENO ZELENOU TEČKOVANOU ČÁROU)
5. NAMĚŘÍME DÍRKY PRO ŠNĚROVÁNÍ, VYZNAČÍME SI JE A ZALOŽÍME.

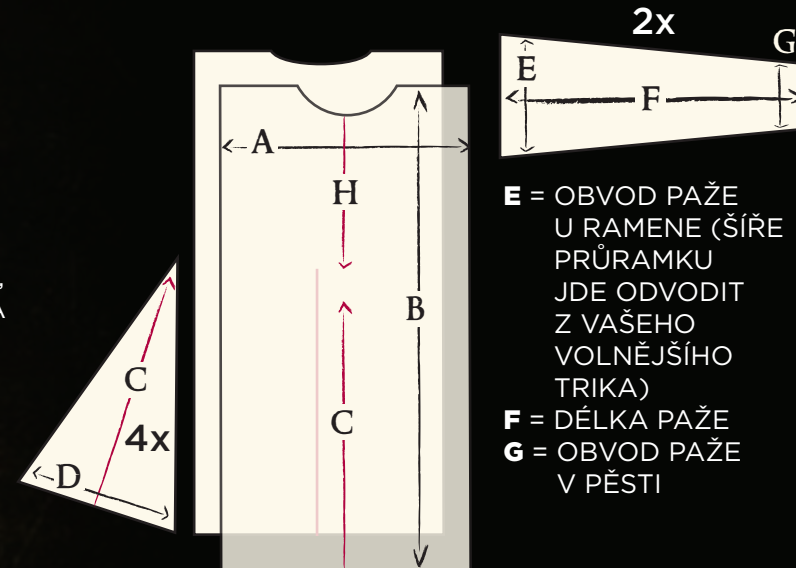
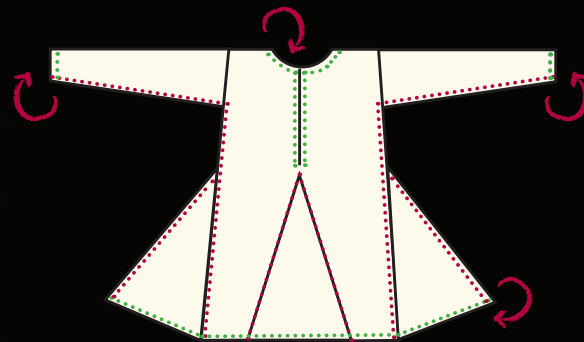
1.

2.

3.

E = OBVOD PAŽE U RAMENE (ŠÍŘE PRŮRAMKU JDE ODVODIT Z VAŠEHO VOLNĚJŠÍHO TRIKA)

F = DĚLKA PAŽE

G = OBVOD PAŽE V PĚSTI

ZAVITÍ + TAŠVICE

MATERIÁL - IDEÁLNĚ LEN STAČÍ I BAVLNA

BAREVNOST - BÍLÁ BARVA, NEBO NEBĚLENÝ LEN

ZAVITÍ

STŘIH A MĚŘENÍ

Z LÁTKY VYSTŘIHNEME DÍL DLE TOHO, CO JSME SI MAMĚŘILI. PŘIPOČÍTÁME MIN. 1CM NA ŠVY.

A = MĚŘÍME OD STŘEDU ČELA, PŘES TEMENO AŽ K POSLEDNÍMU KRČNÍMU OBRATLI

B = ŠÍŘE - MĚŘENO PŘES HLAVU, OD RAMENE K RAMENI

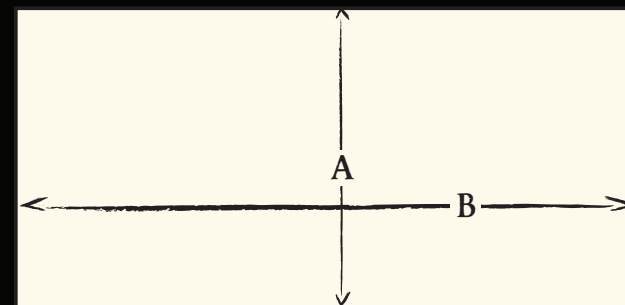
POSTUP:

DÍL ZALOŽÍME (VIZ. TECHNIKY ŠITÍ)

ZPŮSOB UVAZOVÁNÍ

1. ZAVITÍ PŘILOŽÍME DO CCA PŮLKY ČELA, DELŠÍ KONCE MUSÍ SMĚŘOVAT K RAMENŮM.

2. VOLNÉ KONCE U KRKU ZKROUTÍME A ZAVÁŽEME NA UZLY. ZBYTEK VOLNÉ LÁTKY ZALOŽÍME POD UZEL.

TAŠVICE

STŘIH A MĚŘENÍ

Z LÁTKY VYSTŘIHNEME DÍLY DLE TOHO, CO JSME SI MAMĚŘILI. PŘIPOČÍTÁME MIN. 1CM NA ŠVY.

A = ŠÍŘE, CCA 15CM

B = VÝŠKA, CCA 12CM

C = POUTKA NA OPASEK, CCA 4X8CM

POSTUP:

1. VŠECHNY DÍLY SI ZALOŽÍME

2. VĚTŠÍ DÍL SI ROZVRHNEME TAK, ABY NÁM VYCHÁZELI 2 STEJNÉ DÍLY (TY BUDOU TVOŘIT TAŠVICI) A JEDEN MENŠÍ DÍL, KTERÝ BUDE SLOUŽIT JAKO KLOPA K ZAVÍRÁNÍ, PO STRANÁCH SEŠIJEME,

KLOPU NECHÁME VOLNOU A OTOČÍME NARUBY, ABY NEBYLY VIDĚT ŠVY.

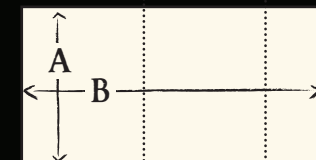
3. KLOPU PŘEHNEME A VYZNAČÍME SI MÍSTO PRO KNOFLÍK, JAK NA KLOPĚ, TAK NA SAMOTNÉ TAŠVICI.

4. NA TAŠVICI NAŠIJEME KNOFLÍK A NA KLOPĚ OBŠIJEME DÍRKU. TAŠVICI ZAVŘEME.

5. POUTKA PŘEHNEME NA 1/2 A KONCE K SOBĚ SEŠIJEME. V MÍSTĚ PŘEHNUTÍ KLOPY PŘIŠIJEME K TAŠVICI.

2x — C

1.

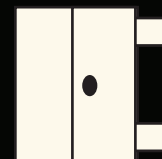
2.

3.

4.

SURCOT

MATERIÁL - VLNA, MOHOU BÝT I DRAŽŠÍ MATERIÁLY, NAPŘÍKLAD BROKÁT

BAREVNOST - IDEÁLNĚ PŘÍRODNÍ TÓNY

STŘIH A MĚŘENÍ

Z LÁTKY VYSTŘIHNEME 2x DÍL A 4xKLÍN, DLE TOHO, CO JSME SI MAMĚŘILI. VŽDY JE POTŘEBA ZE VŠECH STRAN PŘIPOČÍTAT MINIMÁLNĚ 1CM NA ŠVY.

STŘIH SURCOTU MŮŽE BÝT VOLNĚJŠÍ, ALE I CELKEM VYPASOVANÝ, POČÍTEJTE VŠAK S TÍM, ŽE PODSURCOTEM BUDETE MÍT JEŠTĚ DALŠÍ VRSTVY

A = ŠÍŘE RAMEN

B = DÉLKA ŠATŮ, MĚLY BY BÝT DLOUHKE KOTNÍKŮM

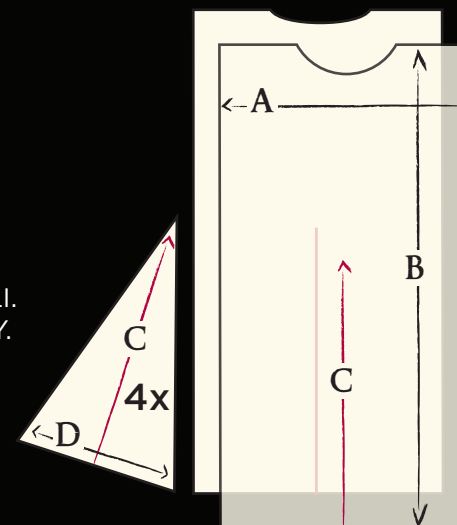
C = DÉLKA OD SPODNÍHO KRAJE K PASU

D = ŠÍŘE KLÍNU, DLE POSTAVY, MINIMÁLNĚ VŠAK 25cm

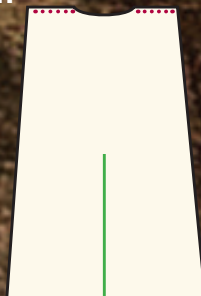
(NA OBOU ČÁSTECH JE POTŘEBA UDĚLAT PRŮSTŘIH NA HLAVU, NA PŘEDNÍM DÍLU VĚTŠÍ, NA ZADNÍM MENŠÍ)

POSTUP:

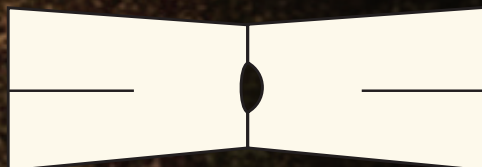
1. ŠATY SEŠPENDLÍME A SEŠIJEME V RAMENOU (VYZNAČENO ČERVENOU TEČKOVANOU ČÁROU) DÍLY UPROSTŘED ROZSTŘIHNEME, PODLE NAMĚŘENÉ DÉLKY "C" (ZELENÁ ČÁRA)
3. ŠATY PŘELOŽÍME, VLOŽÍME KLÍNY, SEŠPENDLÍME A SEŠIJEME (VYZNAČENO ČERVENOU TEČKOVANOU ČÁROU)
4. KRAJE PŘEHNEME DOVNITŘ, SEŠPENDLÍME A OBŠIJEME (VYZNAČENO ZELENOU TEČKOVANOU ČÁROU)
5. NAMĚŘÍME SI PROBRÁNÍ, PŘEBYTEČNOU LÁTKU ODSŘTIHNEME A ZALOŽÍME. SURCOT MŮŽE BÝT CELÝ OBŠIT KOŽEŠINOU

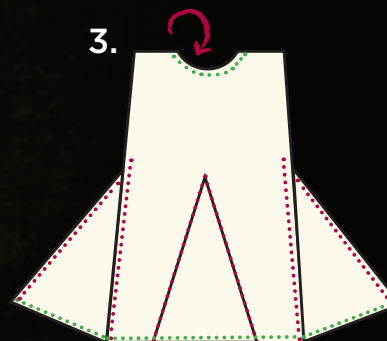
1.

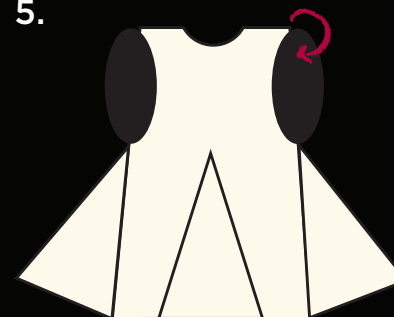
2.

3.

5.

ZÁKLADNÍ STŘIHY SPOLEČNÉ

HAČE

MATERIÁL - IDEÁLNĚ LEN STAČÍ I BAVLNA

BAREVNOST - BÍLÁ BARVA, NEBO NEBĚLENÝ LEN

STŘIH A MĚŘENÍ

Z LÁTKY VYSTŘIHNEME 4 STEJNÉ DÍLY, DLE TOHO, CO JSME SI NAMĚŘILI. VŽDY JE POTŘEBA ZE VŠECH STRAN PŘIPOČÍTAT MINIMÁLNĚ 1CM NA ŠVY. JE DOBRÉ SI STŘIH PŘEDKRESLIT, ZMĚŘIT SE, VYPOČÍTAT POTŘEBNÉ MÍRY A TY SI ZAPSAT DO STŘIHU.

STŘIH NA HAČE BY MĚL BÝT VOLNĚJŠÍ, ABY TĚSNĚ NEOBEPÍNALY TĚLO, JE TEDY POTŘEBA POČÍTAT S REZERVOU A NĚJAKÝ TEN CENTIMETR PŘÍČÍST

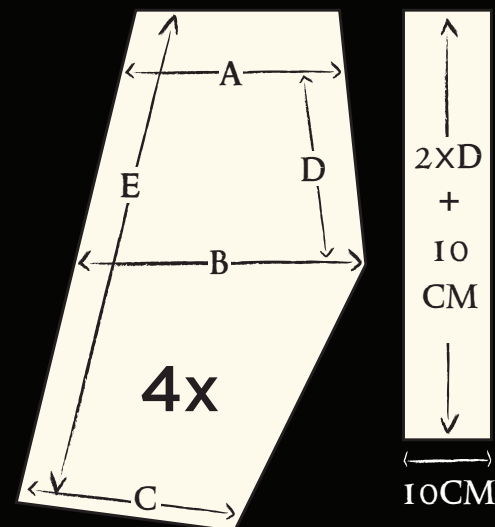
A = OBVOD PASU VYDĚLEN ČTYŘMI

B = OBVOD SEDU (NEJŠIRŠÍ MÍSTO PŘEZ ZADEK) VYDĚLEN ČTYŘMI

C = POŽADOVANÁ ŠÍŘE NOHAVICE VYDĚLENO DVĚMI

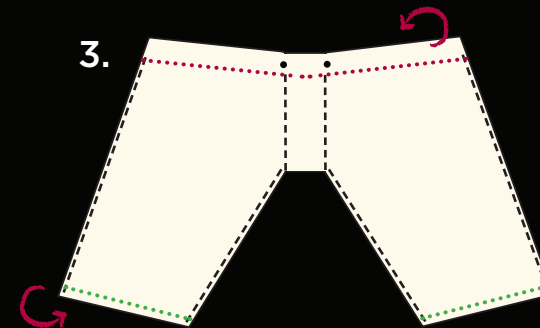
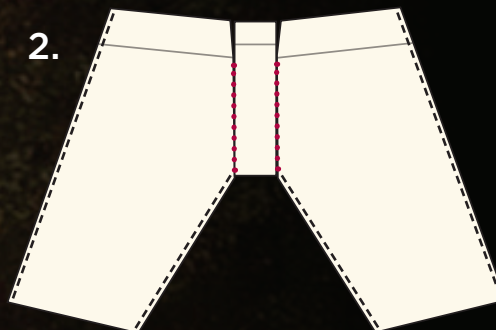
D = DĚLKA OD PASU LEHCE POD ROZKROK

E = DĚLKA NOHAVICE OD PASU KE KOLENU, PLUS JE POTŘEBA PŘIPOČÍTAT ALESPON 5cm NA TUNÝLEK, KUDY POVEDE ZAVAZOVÁNÍ

POSTUP:

1. NEJPRVE K SOBĚ SEŠIJEME NOHAVICE (VYZNAČENO ČERVENOU TEČKOVANOU ČÁROU), JE DOBRÉ SI JE SEŠPENDLIT
2. NAŠPENDLÍME A SEŠIJEME SED PŘELOŽENÝ NA 1/2 - SKLAD JE V ROZKROKU (SEŠITÍ VYZNAČENO ČERVENOU TEČKOVANOU ČÁROU - ALE Z PŘEDNÍ STRANY NE ÚPLNĚ K OKRAJI)
3. HORNÍ ČÁST PŘEHNEME DO VNITŘNÍ STRANY, NAŠPENDLÍME A SEŠIJEME K NOHAVICÍM (VYZNAČENO ČERVENOU TEČKOVANOU ČÁROU). TÍM VZNIKNE TUNÝLEK, KTERÝM PROTÁHNEME TKANIČKU A VZNIKNE NÁM TAK ZAVAZOVÁNÍ
4. SPODNÍ ČÁST NOHAVIC TAKÉ PŘEHNEME DOVNITŘ, NAŠPENDLÍME A OBŠIJEME (VYZNAČENO ZELENOU ČÁROU)

KÁPĚ

MATERIÁL - VLNA, NA PODŠÍVKU LEN, NEBO BAVLNA

BAREVNOST - IDEÁLNĚ PŘÍRODNÍ TÓNY, PODŠITÍ MŮŽE BÝT VÝRAZNĚJŠÍ

STŘIH A MĚŘENÍ

Z VLNĚNÉ LÁTKY VYSTŘIHNEME 2x STEJNÝ DÍL, DLE TOHO, CO JSME SI MAMĚŘILI. TO SAMÉ SI 2x VYSTŘIHNEME I Z PODŠÍVKOVÉ LÁTKY. LNĚNÉ/BAVLNĚNÉ ČÁSTI SE STŘÍHAJÍ DOROVNA, BEZ "OCÁSKU" VŽDY JE POTŘEBA ZE VŠECH STRAN PŘIPOČÍTAT MINIMÁLNĚ 1CM NA ŠVY.

STŘIH KÁPĚ BY MĚL BÝT MALINKO VOLNĚJŠÍ, JE TEDY POTŘEBA POČÍTAT S REZERVOU A 1 AŽ 2 CM K NAMĚŘENÝM MÍRÁM PŘÍČÍST

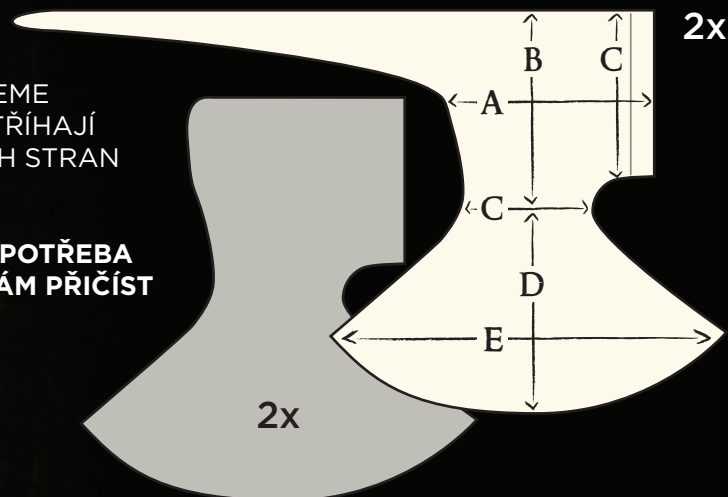
A = 1/2 OBVODU HLAVY (MĚŘENO KOLEM ČELA)

B = ROZMĚR OD VRŠKU HLAVY KE SPODNÍ ČÁSTI KRKU

C = 1/2 OBVODU HLAVY (MĚŘENO PŘES BRADU A UŠI)

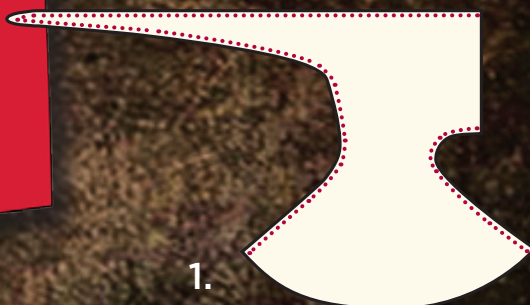
D = DÉLKA OD KRKU PO PRSA

E = 1/2 OBVODU PŘES PRSA A RUCE
(MĚŘENO S UPAŽENÝMA RUKAMA)

POSTUP:

1. SEŠIJEME K SOBĚ OBA VLNĚNÉ DÍLY (VYZNAČENO ČERVENOU TEČKOVANOU ČÁROU) STEJNĚ TAK K SOBĚ SEŠIJEME I OBA LNĚNÉ/BAVLNĚNÉ DÍLY

1.

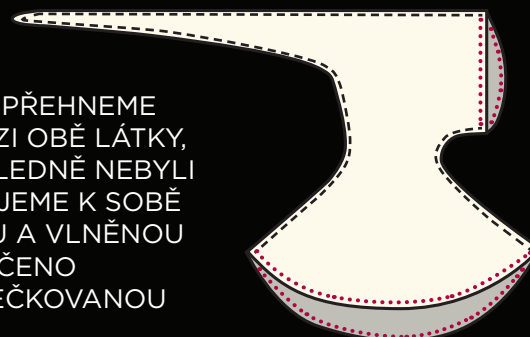

2.

2. OBA DÍLY OTOČÍME TAK, ABY BYLY ŠVY UVNITŘ PŘILOŽÍME K SOBĚ DELŠÍ STRANOU (SPODNÍ ČÁST KÁPĚ) LNĚNOU ČÁST PROTÁHNEME VLNĚNOU A SROVNÁME, ABY K SOBĚ ČÁSTI PASOVALY

3.

3. KRAJE LÁTEK PŘEHNEME DOVNITŘ (MEZI OBĚ LÁTKY, TAK ABY NÁSLEDNĚ NEBYLI VIDĚT) A SEŠIJEME K SOBĚ VŽDY LNĚNOU A VLNĚNOU ČÁST (VYZNAČENO ČERVENOU TEČKOVANOU ČÁROU)

PLÁŠŤ

MATERIÁL - VLNA

BAREVNOST - IDEÁLNĚ PŘÍRODNÍ TÓNY, PODŠITÍ MŮŽE BÝT VÝRAZNĚJŠÍ

STŘIH A MĚŘENÍ

EXISTUJÍ 3 DRUHY PLÁŠŤŮ

1. KOLOVÝ
2. ČTVRTKOLOVÝ
3. PŮLKOLOVÝ

PLÁŠTĚ MOHOU, ALE NEMUSÍ BÝT PODŠITY LNEM/BAVLNOU VE STEJNÉ, NEBO KONTRASTNÍ BARVĚ. TAKÉ MOHOU BÝT OBLEMOVÁNY KOŽEŠINOU

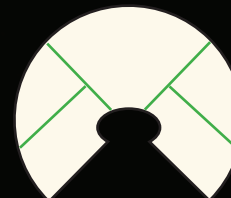
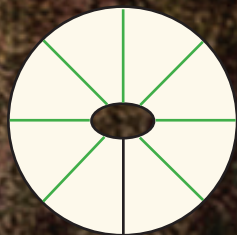
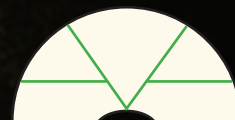
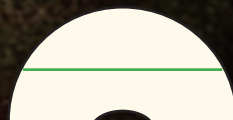
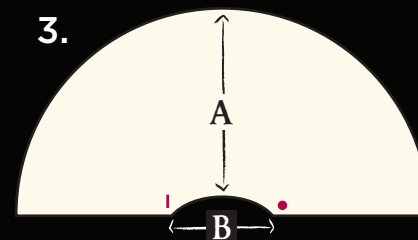
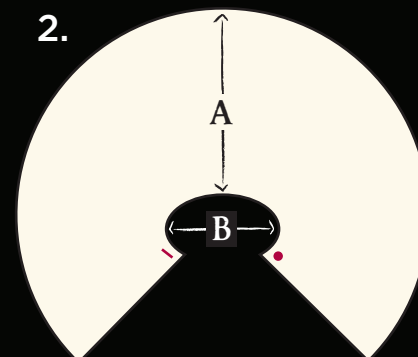
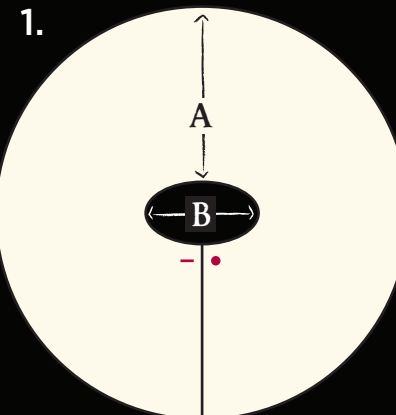
A = VÝŠKA POSTAVY, MŮŽE BÝT I KRATŠÍ, ALE MĚL BY SAHAT MINIMÁLNĚ DO POLOVINY LÝTEK

B = ŠÍŘE U KRKU

POSTUP:

Z LÁTKY VYSTŘIHNEME POTŘEBNÝ DÍL, SPODNÍ A HORNÍ KRAJ ZALOŽÍME A OBŠIJEME, DLE PŘÍŠIJEME KNOFLÍK, NA PROTĚJŠÍM DÍLU SI NA NĚJ NAMĚŘÍME A VYSTŘIHNEME DÍRKU A TU TAKÉ OBŠIJEME (VYZNAČENO ČERVENĚ). PLÁŠŤ JE TAKÉ MOŽNO ZAPÍNAT NA SPONU

PLÁŠŤ JE TAKÉ MOŽNO PŘI NEDOSTATEČNÉ ŠÍŘI LÁTKY SEŠÍVAT Z VÍCE DÍLŮ

SLOVNÍK ODĚVNÍCH POJMŮ V 12.-15.STOLETÍ¹

- **BERAN** - KOŽEŠINA Z BERANA, BĚŽNĚ SE JÍM PODŠÍVALY ZIMNÍ ODĚVY MĚNĚ MAJETNÝCH A NEUROZENÝCH, NEBO SE Z NICH ŠILY ZIMNÍ KOŽICHY
- **BROKÁT** - VZOROVANÁ NEBO HLADKÁ HEDVÁBNÁ TKANINA, V ÚTKU SE ČASTO POUŽÍVALO KOVOVÝCH NITÍ
- **COTTE / SUKNICE / TUNICA** - OD POČÁTKU 14. STOLETÍ TO BYL NOVÝ TYP ZÁKLADNÍHO OBLEČENÍ, KTERÝ BYLO MOŽNÉ NOSIT I JAKO SAMOSTATNÝ ODĚV. PODLE POTŘEB A MOŽNOSTÍ NOSITELE BYL TENTO ODĚV PRAVDĚPODOBNĚ OBLÉKÁN PŘES SPODNÍ ODĚV. MUŽI JE NOSILI VOLNĚJŠÍ, ŽENY TĚSNĚJŠÍ. BYL NOŠEN VOLNĚ, NEBO PŘEPÁSANÝ, JEHO RUKÁVY BÝVALY TĚSNÉ I VOLNĚJŠÍ. ČESKY SE TENTO ODĚV NAZÝVAL PROSTĚ SUKNÍ, SUKNICÍ, NEBO SUKNÍ CHODĚCÍ..
- **ČEPEC, ČAPKA, ČEPICE, LAT. MITRA, FR. COIFFE, NĚM. HAUBE, IT. COFEA, ANG. COIF, ŠP. COFIA** - POKRÝVKA HLAVY NOŠENÁ OD 11. A 12.STOL PO CELÝ STŘEDOVĚK MNOHA TVARŮ
- **DAMAŠEK** - HONOSNÁ HEDVÁBNÁ LÁTKA Z DAMAŠKU, TYPOVĚ „PODDRUH“ BROKÁTU, VE 13. A 14. STOLETÍ SE ZAČAL VYRÁBĚT V EVROPĚ I Z JINÝCH MATERIÁLŮ NEŽ JEN Z HEDVÁBÍ ALE I LNU A VLNY
- **FIBULE, AGRAFA** - SPONA ZAPÍNAJÍCÍ PLÁŠŤ, JIŽ OD ANTIKY, Z BRONZU I DRAHÝCH KOVŮ, ČASTO NÁKLADNĚ ZDOBENÁ
- **HACE, HACĚ, HACKY, HÁC, HACNÍ PÁS**, - KRATŠÍ MUŽSKÉ I ŽENSKÉ SPODNÍ PRÁDLO

K NĚMUŽ SE V TOMTO OBDOBÍ UVAZOVALY NOHAVICE. Z IKONOGRAFICKÝM PRAMENŮ MÁME DOLOŽENÍ TOTO SPODNÍ PRÁDLO I U ŽEN (DÁMSKÉ HACE Z 15. STOLETÍ JSOU VYOBRAZENY NA FRESCE UMUČENÍ SV. BARBORY V DIECÉZNÍM MUZEU V PLZNI). VZHLEDEM K DOBOVÉ MORÁLCE BYLO VE 14. STOLETÍ TĚMĚŘ NEMOŽNÉ ZOBRAZOVAT INTIMNÍ DÁMSKÉ SPODNÍ PRÁDLO, PROTO MÁME JEHO PODOBU SPOLEHLIVĚ DOLOŽENOU AŽ Z POČÁTKU 15. STOLETÍ V SOUVISLOSTI S NOVÝM ŽÁNROVÝM POJETÍM. NA PŘELOMU 14. A 15. STOLETÍ A NA POČÁTKU 15. STOLETÍ JE PÁNSKÉ A DÁMSKÉ SPODNÍ PRÁDLO VE TŘECH ZÁKLADNÍCH PODOBÁCH TĚMĚŘ SHODNÉ. Z TOHO LZE USODIT, ŽE PÁNSKÉ A DÁMSKÉ PRÁDLO SE VYVÍJELO SOUBĚŽNĚ A JEHO JEDNOTLIVÉ TYPY MĚLY SHODNOU, NEBO VELMI BLÍZKOU PODOBU PRO MUŽE I ŽENY.

- **MI-PARTI** - BAREVNÉ ČLENĚNÍ JEDNOTLIVÝCH ČÁSTÍ ODĚVŮ PŮLENÍM. NAPŘ. V PÁNSKÉ MÓDĚ BYLO BĚŽNÉ NOŠENÍ NOHAVIC DVOU ODLIŠNÝCH BAREV, TAKŽE JEDNA NOHAVICE BYLA TŘEBA MODRÁ A DRUHÁ ČERVENÁ. BĚŽNÉ BYLO I BAREVNÉ PŮLENÍ KABÁTCŮ, ŠATŮ, KÁPÍ, ATD. PROSAZUJE SE ASI VE TŘICÁTÝCH LETECH 14. ST.
- **NOHAVICE, NOHAVICĚ** - DĚLENÉ, UVAZOVANÉ KE SPODKŮM. TVOŘILY PÁR SAMOSTATNÝCH NOHAVIC - BEDRA, NÁBEDRNIE. ZATÍMCO PRACUJÍCÍ JE MÍVALI VOLNĚJŠÍ (DOLOŽENÉ JSOU VOLNĚJŠÍ I U PAPEŽSKÉ STRÁŽE VE 3/4 14. ST.), NOBILITA JE NOSILA ÚZKÉ. OBJEVUJÍ SE I JAKO MI-PARTY, TEDY KAŽDÁ NOHAVICE JINÉ BARVY. MATERIÁLY BÝVALY RŮZNÉ NEJEN S OHLEDEM NA POSTAVENÍ MAJITELE,

ALE I NA ÚČEL NOŠENÍ. DOLOŽENÉ JSOU I DÁMSKÉ NOHAVICE V DÉLKÁCH PO KOLENO I VYSOKÉ K ROZKROKU. KRÁTKÉ NOHAVIČKY MÍVALY NAHOŘE TKANICI PRO UPEVNĚNÍ NAD KOLENEM, POD KOLENEM SE NĚKDY JEŠTĚ STAHOVALY PODVAZKEM.

- **ONUCE, LAT. SOCCUS, NĚM BUNDSCHUL** - PRUH LÁTKY PEČLIVĚ OVINUTÝ OKOLO CHODIDLA, VE FUNKCI DNEŠNÍCH PONOŽEK ČI PODKOLENEK
- **OVINKY** - KUS LÁTKY HALÍCÍ CHODILO, VE FUNKCI DNEŠNÍCH PONOŽEK ČI PODKOLENEK
- **PÁS, OPASEK** - MĚL UŽITNÝ I OZDOBNÝ VÝZNAM A BYL NEDÍLNOU SOUČÁSTÍ ODĚVŮ. U ŠLECHTY A RYTÍŘSTVA SE JEDNALO LECKDY O NEJSKVOSTNĚJŠÍ ČÁST ODĚVU. NOBILITA NOSILA KOŽENÉ PÁSY A PÁSKY ZDOBENÉ ZLATEM I STŘÍBREM, VĚTŠINOU BARVENÉ, POTAHOVANÉ DRAHÝMI LÁTKAMI (KŮŽE SAMOTNÁ BYLA NOBILITOU POVAŽOVÁNA ZA SPROSTÝ MATERIÁL), NEBO ŠITÉ Z DRAHÝCH LÁTEK. BÝVALY ZDOBENÉ PERLAMI, KAMENY, ZLATÝMI A STŘÍBRNÝMI VÝŠIVKAMI I KOVOVÝMI OZDOBAMI Z DRAHÝCH KOVŮ. PŘEZKY, SPONY A NÁKONČÍ BÝVALY OPĚT Z DRAHÝCH KOVŮ A ČASTO BOHATĚ ZDOBENÉ.
- **PLÁŠŤ** - CHRÁNIL NOSITELE PŘED NEPŘÍZNÍ POČASÍ A SOUČASNĚ BYL I NEZBYTNÝM MÓDNÍM DOPLŇKEM ODĚVU. PLÁŠTĚ SE DĚLILY NA MNOHO RŮZNÝCH TYPŮ DLE ÚČELU NA POLOKRUHOVÉ, TŘIČTVRTĚKRUHOVÉ, ELIPTICKÉ (PELICON), KARNÁČ (TYP ODĚVU NA POMEZÍ PLÁŠTĚ A SVRCHNÍHO ODĚVU), HÉRIGAUD (CESTOVNÍ PLÁŠŤ S KAPUCOU A DLOUHÝMI RUKÁVY). BÝVALY Z RŮZNÝCH

MATERIÁLŮ, V PŘÍPADĚ REPREZENTATIVNÍCH PLÁŠŤŮ NOBILITY NEZŘÍDKA I PODŠITÉ DRAHOU KOŽEŠINOU, LECKDY ZDOBENÉ BOHATÝMI LEMY S VYŠÍTÝMI PERLAMI A KAMENY, ČI ZDOBENÉ ROLNÍČKAMI A ZVONEČKY, NĚKTERÉ S KRÁTKÝM LÍMCEM, ČI KAPUCOU. ZAPÍNANÉ BYLY NA KNOFLÍKY, SPONY, PÁSKY A ŠTRAPCE.. POLSKY DLOUHÝ KOLOVÝ PLÁŠŤ BYL ZVÁN ŽALOBA

- **PODVAZEK** - ŘEMÍNEK S PŘEZKOU A NÁKONČÍM (PRAKTICKY SE JEDNÁ O MALÝ PÁSEK), KTERÝM SE FIXUJE KRÁTKÁ NOHAVÍČKA NEBO DLOUHÁ NOHAVICE K HOLENÍ TĚSNĚ POD KOLENEM, ABY NESJÍŽDĚLA A NETÁHLA DOLŮ. U KRÁTKÝCH NOHAVIC KTERÉ DOSAHOVALY KOUSEK NAD KOLENO BYLA NAHOŘE NAVÍC TKANICE, KTERÁ SE UVÁZALA NAD KOLENEM A PODVAZEK JE PAK FIXOVAL POD KOLENEM. OD DRUHÉ POLOVINY 13. STOLETÍ PROKAZATELNĚ NOSILI PODVAZKY MUŽI I ŽENY
- **PŘÍPLATA** - ZÁPLATA
- **ROUNO** - OVČÍ ROUNO, KOŽEŠINA Z OVCÍ
- **RUKAVICE** - NOSILI JE MUŽI I ŽENY. LIŠILY SE NEJEN PODLE ÚČELU PRO KTERÝ BYLY ZHOTOVENY (LOVECKÉ, CESTOVNÍ, ŠVIHÁCKÉ, BOJOVÉ), ALE SAMOZŘEJMĚ I S OHLEDEM NA SPOLEČENSKÉ TŘÍDY. PRIMÁRNĚ CHRÁNILY RUCE, ALE BYLY I OZDOBOU ODĚVU. RUKAVICE MOCNÝCH BYLY ČASTO ZDOBENÉ I PERLAMI A DRAHÝMI KAMENY.

- **RYTÍŘSKÝ PÁS** - JAKO SYMBOL RYTÍŘSKÉHO POSTAVENÍ BYL VYHRAZEN TOLIKO PASOVANÝM RYTÍŘŮM BÝVAL STŘÍBRNÝ NEBO ZLATÝ A VELMI ČASTO HONOSNĚ ZDOBENÝ. VE DRUHÉ POLOVINĚ 14. ST. BYLO VELMI MÓDNÍ NOSIT HO NIKOLI V PASE, ALE NA BOCÍCH. TENTO TREND PŘÍMO SOUVISEL S OBLIBOU VYPASOVANÝCH ODĚVŮ.

- **VARKOČ, VAFNROK, NĚM. WAFFENROCK, WAPPENROCK** - SUKNICE NOŠENÁ UROZENÝMI BOJOVNÍKY, ČI SLUŽEBNÝMI VOJÁKY PŘES ZBROJ (U NEUROZENÝCH DRUŽINÍKŮ A MILICIÍ OZNAČOVALA PŘÍSLUŠNOST). BÝVALA V ERBOVNÍCH BARVÁCH, ČI NESOUCÍ ERB MAJITELE. VARKOČ UROZENÝCH BOJOVNÍKŮ BÝVAL ČASTO VELMI ZDOBENÝ (MNOHDY PROTKÁVANÝ ZLATEM, VYŠITÝ PERLAMI A POSÁZENÝ DRAHÝMI KAMENY) A ZE VZÁCNÝCH LÁTEK (SAMETY, BROKÁTY, HEDVÁBÍ), ABY ODPOVÍDAL POSTAVENÍ SVÉHO MAJITELE. WOLFRAM VON ESCHENBACH DOKONCE V JEDNÉ PÍSNI ZMIŇUJE JAKO KURTOAZNÍ ZÁSTAVU LÁSKY SPODNÍ DÁMSKOU HEDVÁBNOU KOŠILI, JEŽ DOSTAL KRÁL OD SVÉ CHOTI, ABY JI NOSIL V BOJI ODĚNOU PŘES ZBROJ JAKO VARKOČ.

- **ZAVITÍ, ZAVÍJĚNIE, ZÁVOJ, ROUŠKA, PENTLÍK, ŠATEK, PLACHETKA**, - DRUHÝ ZÁVOJŮ POUŽÍVANÉ OD RANNÉHO STŘEDOVĚKU

KDE NAKUPOVAT

- **LÁTKY**

IKEA
SARTOR.CZ
FLEX TEX
LÁTKY MRÁZ
WOOLTRADE.CZ
LINEA
STOKLASA
A DALŠÍ.

- **OBUV**

SEDLÁŘ MATES
BENJAMIN HRUBEŠ
ALAN KVASNIČKA
A DALŠÍ.

- **DOPLŇKY**

ATELIÉR ČADOVI
LH-SHOP.CZ
CINTERO.CZ
A DALŠÍ.

- **OSTATNÍ**

KOURISH
MOJSHE
PRACOVNÍ ODĚVY
KUTIL FLORENC
A DALŠÍ.

ZDROJE:

[1] Ivan Dubec, Ing. Martina Hřibová, Ph.D., *Slovníček oděvních pojmů v 12.-15.století*. In: kostym.cz [online]. 26. 9. 2016 [cit. 14. 10. 2016]. Dostupné z: www.kostym.cz/Cesky/5_Eseje/slovník.doc

SK STŘEDOVĚKÉHO KONTAKTNÍHO BOJE
WWW.STREDOVEKYBOJ.CZ